6) טור סעיף ד' עד סוף הסימן, וב"י סעיף ד'-ו', ובסעיף ז' ד"ה כתב בכל בו, ודרכ"מ ס"ק ג'

עניבה אינו קשר ומותר, והי"ה ב' עניבות זו ע"ג זו, אבל עניבה ע"ג קשר אסר המרדכי, ואגודה מתיר. קושרין דלי לבור עם אבנט וכל דבר שאינו מבטלו שם ולא הוי של קיימא, אבל בחבל דעלמא אסור שמבטלו שם, ומחל' רמב"ם וטור אם אסרו גם בחבל חשוב אטו חבל פשוט, ובדליים שלנו שאינם קבועים בבור מותר בכל חבל. הכל בו הביא מהיראים שקשר שלפעמים נמלך ומבטלו לעולם אע"פ שמתחילה לא היה ע"מ להניח אסור. (ומתיר כשדעתו להשאירו רק עד שיתכבס דלא כבעה"ת שאסר כה"ג.)

7) שו"ע שם, ומשנ"ב, וביה"ל ד"ה שאינם

אסרו לקשור דלי בכל חבל אפי' דגרדי (כהרמב"ם), ולעת הצורך אפשר לסמוך על השיטה שאפי' יותר מיום אינו קש"ק כלל. מקילים בעניבה ע"ג קשר רק לבו ביומו ולא ליותר, ועניבה ע"ג עניבה מותר, אפי' מהודק, ואפי' להתקיים (ביה"ל ד"ה עניבה בתחילתה). קשר שלפעמים נמלך ומבטלו לעולם אסור **מדרבנן** והסתפק מהריל"ד במבטלו רק משום שאי"צ לו. אין קושר באוכלי בהמה (רמב"ם), ודוקא בסוג שמנתק כשמתייבש (חיי"א), הפותל חבלים הוי תולדת קושר והמפריד אותם מתיר כשאינו מקלקל

סעיף ד' איתא במשנה (קי"ג.) שמותר **לקשור דלי בחגורה ולא בחבל** ור' יהודה מתיר כל שאינו של קיימא, ובגמ' מסביר שחכמים גזרו אפילו בחבל חשוב שאינו מבטלו להשאירו שם אטו חבל פשוט שמבטלו שם ור"י לא גזר בחבל חשוב, ופסק הטור להקל כר"י אבל כמה ראשונים פסקו להחמיר כחכמים (רמב"ם רוקח ר"י ריא"ז רע"ב), ושלט"ג וא"ר פסקו להקל כהטור, אבל השו"ע פסק כהרמב"ם להחמיר (וכ"כ מג"א תוס"ש מ"ב (ס"ק כ"ז, וע' ביה"ל ס"ד ד"ה אבל) וערוה"ש).

ויש מקילים ב**דליים שלנו שאין החבל עשוי לעמוד שם לזמן מרובה** (רשב"א ריטב"א ר"ן (בדליים שלנו שאינן קבועין בבור) מג"מ נ"י מג"א תוס"ש) וביאר מחצה"ש (ס"ק י"ד) דהיינו לפי שיטת הרמב"ם שלהדיוט כשאינו ללעולם מותר, אבל הריטב"א ונ"י כתבו כן אע"פ שסוברים כרש"י, וכ' ביה"ל שזהו סמך להקל במקום הצורך לומר שגם כשהוא ליותר מיום עדיין נחשב שאינו של קיימא כלל.

וכ' תורת המלאכות שבחגורה מותר גם אם הוא מעשה אומן כיון שודאי לא ישאירו לעולם, דהיינו שמחדש בשיטת הרמב"ם ש**לא גזרו על מעשה אומן שאינו של קיימא כשאין חשש כלל שיעשהו לקיימא**. והגרשז"א ביאר שלרש"י לא גזרו מדרבנן בקשר של ז' ימים בסוג קשר כזה שלא משכחת שעושים אותו ללעולם. ולכאו' לא משמע כן מנעליים דרבנן וממש"כ הפוסקים לענין קשר שעל ס"ב.

סעיף ה' עניבה בגמ' שבת (דף קי"ג.) הקילו חכמים **לעשות עניבה** והחמיר ר"י שסובר שנחשב קשר, ולפי החכמים אינו קשר וגם לא גזרו לאסרו אטו קשר, וכן פסקו הראשונים להקל שאינו קשר (רמב"ם תוס' סמ"ג סה"ת מרדכי שבה"ל ר"י"ד ריא"ז) וכן פסקו השו"ע והפוסקים. ומבואר בגמרא (דף קי"א:) שעניבה יכול להתירו באי' מידיו אבל הוא מהודק ע"ש ודייק משם הביה"ל להתיר עניבה **גם כשמהדקו יפה**. ור"ח כ' שעניבה הוא חצי קשר, ונ"י כ' שמניח ראש החבל בחוץ, וב"י הביא מהמרדכי בשם ר"ת שלהתירו מושך שני ראשי החבל שאם היה מעביר הראש דרך הנקב היה נעשה קשר גמור, ולכאו' לפ"ז הוא מה שקורין slipknot (תורת המלאכות), אבל המרדכי הביא ר"ץ שחולק ויוצא שהוא עניבה ע"ג קשר. וכ' חו"ש ש**הסיבה שעניבה גרוע מקשר** הוא משום שיכול להתירו ע"י משיכת צד א' ולא ישאר מאומה, וכ"כ ארחו"ש איל משולש תורת המלאכות שבקשר צריך להתירו כמו שקשרו, ומותר גם כשדעתו לקיימא וגם בראש חוט א' (הגריי"פ). וע' אג"מ (או"ח ד' סי' פ"ד) שכ' שמחט של תכשיט או של חיתולים אינו דומה לקושר "כיון שיכולין להפרידו בלא קושי כלל ולא עדיף מעניבה שמותר", וע'.

דנו האחרונים אם **הסיבה שקשר א' מותר** הוא משום שאין כאן צורת קשר או משום שאינו מתקיים כלל.

הגר"ז הקיל בקשר א' אפילו **אם עומד להתקיים לעולם** (וכ"כ קצוה"ש ומגי"ס), וזהו העצה בשביל שקיות אשפה שיספיק עד שמוציאו לפח, ובח"א כ' שקשר א' לא יתקיים, ואולי זה תלוי בס' הנ"ל בגדר קשר א'. ועוד דנו לפי השיטות ש**עניבה ע"ג קשר אסור האם החיוב הוא משום הקשר א' שכה"ג שיש עליו עניבה יתקיים** (כ"כ ישועות יעקב אבנ"ז והובא בששי"כ, וערוה"ש נמוקי או"ח רב ריביאט), **וי"א שהחיוב הוא ע"י הצירוף** (מגי"ס עפ"י הגר"ז הנ"ל שקשר א' אינו כלום) והגרנ"ק כ' שמסתבר שאיסורו מדרבנן כיון שקשר א' אינו כלום ואסרוהו כה"ג. וכשעשה **קשר א' בדבר שדרכו בכך ומתקיים כגון חוט ברזל** י"א דהוי קשר (הגרשז"א ארחו"ש וכן צידד הגרנ"ק) וי"א שאינו קשר (מגי"ס רב פאלק). ואם **שפך דבק ע"ג קשר א'** ועי"ז יתקיים הקילו הגרישו"א (כך הביא שלמי ניסן, ובמק"א שם כ' שהסתפק) ואיל משולש (וכ"כ לענין אם **מתהדק הקשר א' ע"י מהדק staple או מקל כביסה laundry clips** וכדומה, וששי"כ דן לחייב כה"ג.

עשה קשר א' מע"ש ואח"כ הוסיף בשבת עוד קשר י"א שחייב (מהרש"ם (כמו כתב אות והשלימה לספר) תולדות שמואל (כתבשיל שבישל ממאב"ד לכל צרכו שנתחדש דבר בעצם המלאכה אבל לא כשהיה כבר קשר והוסיף עליו שלא הועיל כלום) שערים מצויינים בהלכה יסודי ישורון שש"כ שבה"ל (משום שהשני הוא של קיימא ולא כמהרש"ם ע"ש ח' קע"ג ד') חו"ש ילקו"י (טוב להזהר)), וי"א שפטור (מלבי"ם אזנ"ד (ג' כ"ב) ע"ש).